

Dosarul nr. 2r-350/22

2-19061263-01-2r-29062022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni (sediul central) (jud. S. Slobodzean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malîi, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Sîrcu Maria,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă SRL „Servirus-Com” împotriva Mariei Sîrcu cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Sîrcu Maria împotriva hotărârii din 17 iulie 2019 a Judecătoriei Strășeni (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 02 mai 2019, SRL „Servirus-Com” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Sîrcu, solicitând încasarea de la pârâtă a sumei de 2880 euro, cu titlu de datorie contractuală, a sumei de 1178,21 euro, cu titlu de dobândă de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în sumă de 2360 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea din 17 iulie 2019 a Judecătoriei Strășeni (sediul central) acțiunea a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 02 martie 2022, Sîrcu Maria, a depus cerere de apel, solicitând repunerea în termen și admiterea acesteia. În motivarea cerinței de repunere în termenul de atac a indicat că, examinarea cauzei a avut loc în lipsa ei, iar despre hotărârea contestată a aflat întâmplător la 10 februarie 2022, făcând cunoștință cu materialele cauzei și dispozitivul hotărârii.

Suplimentar a mai indicat, că la materialele cauzei nu există nicio dovadă că ultima a primit vreo încheiere cu copia acțiunii și nici hotărârea spre cunoștință, în dosar existând doar 2 avize de recepție care, în viziunea ei, au fost semnate de o persoană străină – ”Panuș”, însă la adresa sa de domiciliu locuiește doar mama ei - Alexei Ana.

Prin încheierea din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Sîrcu Maria împotriva hotărârii din 17 iulie 2019 a Judecătoriei Strășeni (sediul central).

La 24 mai 2022, Sîrcu Maria a declarat recurs împotriva încheierii din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea

cauzei în instanța de apel la rejudecare.

În susținerea recursului a indicat, în esență, că semnăturile de pe avizele de recepție care ar atesta comunicarea actelor de procedură în cadrul procesului civil, nu aparțin nici ei, nici soțului și nici mamei, respectiv din materialele cauzei nu reiese că Sîrcu Maria a cunoscut, mai devreme de 10 februarie 2022, despre procesul în care este vizată și nici despre hotărârea emisă.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 05 mai 2022, expediată părților la 16 mai 2022, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acesteia, iar recursul a fost declarat 24 mai 2022, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sîrcu Maria, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul central), a fost pronunțat public la 17 iulie 2019.

La fel, este cert și faptul că, Sîrcu Maria a fost citată legal la ședințele de judecată ce au avut loc în cadrul judecării cauzei în prima instanță, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei.

Cu referire la argumentele recurente în privința nerecepționării prin intermediul

factorului poștal al actelor de procedură din prima instanță, în sens că semnătura de pe avizele de recepție aparține unei persoane străine, Colegiul evidențiază faptul că, în susținerea acestor declarații nu au fost prezentate careva probe pertinente, iar instanța judecătorească indiferent de gradul ierarhic nu este instituția abilitată să investigheze îndeplinirea obligațiilor de serviciu a lucrătorilor poștali, mizând pe faptul că toată corespondența expedită de către instanțele de judecată se înmânează destinatarilor în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

În așa mod, vina pentru pretinsa recepționare a corespondenței de către alte persoane decât recurenta, nu poate fi pusă pe seama primei instanței, și este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea recurentei.

Așadar, fiind cert faptul citării legale a recurentei Sîrcu Maria, instanța de recurs atestă prezumția cunoașterii despre un proces judiciar care ar putea să se răsfrângă asupra drepturilor ei.

Totuși, Sîrcu Maria a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 02 martie 2022, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Așadar, alegațiile din cererea de recurs referitoare la faptul că, declararea la 02 martie 2022 a apelului se datorează aflării cu întârziere despre hotărâre ceea ce în opinia recurentei o îndreptățește să solicite repunerea în termenul de atac, se apreciază critic de către Colegiu, or termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar circumstanțele invocate de recurentă nu s-au adevărit.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

După cum a fost reiterat supra, cunoscând despre o hotărâre defavorabilă, Sîrcu Maria nu a livrat niciun argument plauzibil din care cauză a așteptat mai bine de un an și șapte luni, pentru a-și exercita dreptul de a contesta hotărârea.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale Sîrcu Maria urma să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii în termenul stabilit de lege.

Completul subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, inter alia, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

În același context, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat (a se vedea, inter alia, Lebedinschi vs. Republica Moldova, hotărârea din 16 septembrie 2015, § 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, *Golder vs. the United Kingdom*, hotărâre din 21 ianuarie 1975; *Z and Others vs. the United Kingdom*, hotărâre din 10 mai 2001; și *Kreuz vs. Poland*, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others* și *McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Sîrcu Maria.

Se menține încheierea din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Servirus-Com” împotriva Mariei Sîrcu cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh